

**Avizul Comitetului European al Regiunilor – Sprijinirea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor:
o punte către locuri de muncă pentru generația viitoare – Consolidarea Garanției pentru tineret**

(2021/C 106/03)

Raportor:	doamna Romy KARIER (LU-PPE), membră a Consiliului Local Clervaux
Documente de referință:	Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Sprijinirea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor: o punte către locuri de muncă pentru generația viitoare COM(2020) 276 final Propunere de recomandare a Consiliului privind „O punte către locuri de muncă – consolidarea Garanției pentru tineret” și de înlocuire a Recomandării Consiliului din 22 aprilie 2013 privind înființarea unei garanții pentru tineret COM(2020) 277 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. salută propunerea de recomandare a Consiliului privind consolidarea Garanției pentru tineret, care se bazează pe învățămintele desprinse de la adoptarea Garanției pentru tineret inițiale, la data de 22 aprilie 2013, și până în prezent, aducând astfel numeroase îmbunătățiri acestui instrument – de exemplu o nouă structură, mai coerentă, compusă din patru etape distincte, un accent sporit asupra tinerilor NEET pe termen lung (tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare) și consolidarea aspectelor favorabile incluziunii. Propunerea este deosebit de relevantă în contextul crizei provocate de pandemia de COVID-19, care are un impact disproporționat asupra tinerilor;
2. salută propunerea Comisiei de a lărgi categoria de vârstă a beneficiarilor Garanției pentru tineret, pentru a include tinerii cu vârste cuprinse între 25 și 29 de ani, adresându-se astfel unui număr mai mare de tineri. Astfel, propunerea devine mai coerentă cu normele de implementare aplicabile în majoritatea statelor membre și totodată mai incluzivă, întrucât se recunoaște faptul că, în perioada de recesiune economică provocată de pandemia de COVID-19, șomajul în rândul tinerilor cu vârsta între 15 și 29 de ani va continua să crească puternic, iar ei vor necesita servicii de sprijin ⁽¹⁾; subliniază că, după prezentarea unei oferte sau după încheierea perioadei de patru luni în care trebuie furnizată o ofertă, ar trebui să se ofere în continuare sprijin tinerilor, pentru a garanta că motivația, competențele și abilitățile lor pot fi consolidate în mod constant, în special în cazul tinerilor mai vulnerabili, care ar putea avea nevoie de un sprijin pe termen mai lung pentru a se integra cu succes pe piața muncii;
3. subliniază rolul important al autorităților regionale și locale în domeniul ocupării forței de muncă, al formării, al politicilor educaționale și pentru tineret și propune ca parteneriatele din toate etapele Garanției pentru tineret să includă și autoritățile locale și regionale. Acest lucru este valabil în special în ceea ce privește etapa de cartografiere și etapa de informare, în cadrul cărora autoritățile locale și regionale ar putea juca rolul de punte între diferitele părți interesate, cum ar fi partenerii sociali, instituțiile de învățământ, organizațiile de tineret, serviciile publice de ocupare a forței de muncă și sectorul antreprenorial de la nivel local și regional;
4. salută sugestia Comisiei potrivit căreia autoritățile locale și regionale ar trebui să fie forța motrice a ucenicilor în mediul de afaceri local, recunoscând astfel rolul esențial pe care îl joacă în promovarea dezvoltării economice prin încheierea de parteneriate, precum și pozițiile anterioare ale Comitetului Regiunilor cu privire la această chestiune ⁽²⁾. Programele de ucenicie ar trebui încurajate, deoarece reprezintă un instrument important în lupta împotriva șomajului în rândul tinerilor, combinând competențele intelectuale și tehnice cu experiența profesională. Prin urmare, este important să se stimuleze oferta de astfel de programe, iar calitatea lor să crească, punându-se un accent deosebit pe formarea digitală;

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A52012XR2562>

⁽²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:52012AR1186> și <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:52013AR0789>

5. autoritățile locale joacă un rol important în creșterea gradului de informare a tinerilor cu privire la Garanția pentru tineret și în activitățile de sensibilizare aferente, de exemplu prin asigurarea vizibilității acestui sistem în rândul serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și prin punerea în aplicare a unei abordări bazate pe parteneriat, împreună cu toate părțile interesate relevante care lucrează cu tinerii;
6. subliniază importanța serviciilor sociale, de sănătate, de ocupare a forței de muncă și de tineret ale autorităților locale și regionale ca parte a sistemelor de alertă timpurie, și subliniază capacitățile lor de urmărire, pentru a-i identifica pe tinerii expuși riscului de a deveni NEET (tineri care nici nu studiază, nici nu lucrează), contribuind în același timp la prevenirea părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare, în special în regiunile cu ratele cele mai ridicate de abandon școlar din UE;
7. salută accentul pus de Comisie pe măsurile de informare, în special în ceea ce privește tinerii NEET pe termen lung, dar subliniază că este important să se recomande recurgerea la tehnologiile pe care tinerii înșiși le utilizează, precum și la obiective măsurabile, ceea ce îi va îndemna pe furnizorii din cadrul Garanției pentru tineret să crească eficacitatea și eficiența strategiilor lor de informare. În plus, consideră că tinerii care beneficiază de acest instrument ar trebui să fie informați de faptul că el reprezintă o inițiativă europeană, lucru de care mulți dintre beneficiarii actuali nu sunt conștienți;
8. sprijină ideea de promova competențele relevante pentru piața locurilor de muncă și este de acord cu accentul pus pe competențele digitale, competențele manageriale, antreprenoriat și pe autonomia și competențele relevante pentru tranziția verde; insistă însă asupra necesității de a promova competențele lingvistice ca o prioritate, pentru a crește șansele tinerilor de a se integra pe piața muncii, în special în acele regiuni în care cunoștințele lingvistice sunt deosebit de importante, cum ar fi regiunile transfrontaliere și cele în care economiile sunt axate pe turism și consideră regretabil faptul că acest aspect nu a fost inclus în noua propunere;
9. consideră că este esențial să se definească criterii obligatorii clare și precise în ceea ce privește calitatea ofertelor Garanției pentru tineret în materie de locuri de muncă, educație, formare și ucenicii. Acest lucru ar putea fi realizat prin evaluarea gradului de corelare între ceea ce se oferă și profilul participantului, garantându-se că oferta respectă drepturile sociale și de muncă ale tinerilor și că va permite o integrare durabilă pe piața muncii și incluzându-se calitatea ofertelor în procesele de monitorizare și colectare a datelor din cadrul Garanției pentru tineret ⁽³⁾;
10. subliniază importanța promovării mobilității forței de muncă prin intermediul Garanției pentru tineret consolidate, atât între statele membre, cât și între regiuni, dat fiind rolul important pe care îl joacă migrația în configurarea oportunităților de pe piața forței de muncă; prin urmare, consideră regretabil că această dispoziție, care a existat în Garanția pentru tineret inițială, nu a fost menținută în noua propunere, deși multe țări și-au completat garanțiile pentru tineret cu programe de mobilitate regionale sau internaționale; de asemenea, solicită ca Garanția pentru tineret să fie corelată cu stagii de calitate și cu Corpul european de solidaritate;
11. este de acord cu ideea că în etapa de cartografiere ar trebui să se acorde o atenție deosebită particularităților pieței muncii de la nivel regional și barierelor cu care se confruntă tinerii care trăiesc în zone rurale, îndepărtate, ultraperiferice sau urbane defavorizate sau în regiuni mai puțin dezvoltate sau cei care aparțin unor minorități lingvistice. Această abordare ar trebui să implice însă și măsuri de sprijin specifice în cadrul Garanției pentru tineret consolidate, pentru a se garanta că tinerii care locuiesc în aceste regiuni au acces la aceleași oportunități și servicii ca în orice altă regiune;
12. recomandă promovarea dialogului social la nivel regional și local pentru a permite obținerea unor rezultate mai bune în ce îi privește pe tinerii șomeri, promovând astfel o creștere economică mai favorabilă incluziunii, în special în zonele îndepărtate și izolate, și pentru a crea strategii eficace în vederea elaborării planurilor pentru o tranziție justă la nivel local și regional;
13. consideră regretabil faptul că, în perioada de programare 2021-2027 a FSE+, fondurile care vor fi alocate Garanției pentru tineret nu au fost majorate în mod substanțial, în pofida contextului extrem de dificil al pandemiei de COVID-19, pe durata căreia șomajul în rândul tinerilor a crescut deja considerabil în întreaga Uniune Europeană; prin urmare, insistă asupra necesității de a majora semnificativ sprijinul financiar pentru statele membre și acele regiuni – mai ales cele cu rate ridicate de șomaj și sărăcie, cum ar fi regiunile mai puțin dezvoltate, dezindustrializate, periferice și ultraperiferice – care nu numai că înregistrează rate înalte de șomaj în rândul tinerilor, dar se confruntă, în prezent, și cu constrângeri bugetare severe, pentru a rezolva problema ce constă în faptul că Garanția pentru tineret nu este la fel de eficace pe întreg teritoriul

⁽³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR17_5/SR_YOUTH_GUARANTEE_RO.pdf

Uniunii Europene; regretă că finanțarea din partea UE pentru ocuparea forței de muncă nu mai poate fi direcționată la nivel regional prin intermediul Inițiativei privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI) și solicită insistent ca guvernele naționale să aloce fonduri pentru ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor în regiunile în care acestea sunt cel mai necesare, garantând că fondurile UE nu se substituie finanțării de la nivel național pentru măsuri de ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor;

14. consideră că autoritățile locale și regionale joacă un rol esențial în etapele de informare și, respectiv, de cartografiere ale Garanției pentru tineret consolidate și, prin urmare, au nevoie de resurse financiare adecvate, provenite atât din bugetul național, cât și din bugetul UE, care să fie investite în integrarea reală a tinerilor vulnerabili pe o piață a forței de muncă aflată în schimbare rapidă. De asemenea, este nevoie de un angajament ferm din partea guvernelor naționale pentru a implica nivelul local și regional în punerea în aplicare a măsurilor de politică. Fondul social european+ ar trebui să joace un rol cheie în sprijinirea creării de noi locuri de muncă de calitate și în promovarea incluziunii și inovării sociale. Cu toate acestea, alocarea unor resurse naționale suficiente pentru punerea în aplicare a măsurilor de politică în cadrul Garanției pentru tineret consolidate, precum și sinergiile cu politica de coeziune din cadrul următorului CFM sunt, de asemenea, esențiale pentru a se garanta un maximum de eficacitate;

15. salută legătura dintre Garanția pentru tineret consolidată și Pilonul european al drepturilor sociale. Garanția pentru tineret consolidată trebuie să asigure accesul universal la o protecție socială pentru tinerii participanți, pentru a evita creșterea riscului de sărăcie și a riscului de a ocupa locuri de muncă precare;

16. consideră că multe autorități locale și regionale nu sunt pe deplin conștiente de toate posibilitățile de sprijin din partea UE care le stau la dispoziție pentru combaterea șomajului în rândul tinerilor. Solicită, prin urmare, Comisiei Europene ca, în parteneriat cu CoR, să organizeze o sesiune de informare pentru a remedia această situație. Rezultatul acestui exercițiu ar putea fi publicat pe site-ul web al CoR, pentru a sta la dispoziția tuturor părților interesate;

17. consideră că, pentru tineri, stagiile și ucenicile ar trebui să asigure, în primul rând, o experiență de învățare, care îi poate ajuta să ia decizii cu privire la viitoarea lor carieră și să-și dezvolte competențele pentru a avea acces la un loc de muncă permanent. Subliniază că stagiile și ucenicile întreprinse în cadrul programei de învățământ sau al educației și formării profesionale ar trebui să cuprindă obiective de învățare clare, un conținut educațional de calitate și un mentorat de specialitate. Subliniază că, pe lângă aceste criterii în materie de învățare, este nevoie de reglementări suplimentare pentru a asigura condiții bune de lucru pentru stagiile și ucenicile de pe piața deschisă a forței de muncă și desfășurate ca parte a politicilor active pe piața muncii; subliniază că practica referitoare la stagiile și ucenicile neremunerate din cadrul politicilor active pe piața muncii și al pieței deschise a forței de muncă poate duce la înlocuirea locurilor de muncă standard, constituie o formă de exploatare care încalcă drepturile tinerilor și reduce oportunitățile de care pot beneficia tinerii din medii socioeconomice mai defavorizate; prin urmare, sprijină Parlamentul European în eforturile sale de a asigura respectarea remunerării echitabile și a accesului la protecție socială pe durata stagiilor și ucenicilor de pe piața deschisă a forței de muncă și din cadrul politicilor active pe piața muncii, pentru a garanta că tinerii au acces la oportunități de calitate;

18. furnizorii locali din cadrul Garanției pentru tineret i-ar putea include în programele lor pe tinerii care urmează cursuri de formare de scurtă durată sau care lucrează cu fracțiune de normă în timp ce își caută un loc de muncă cu normă întreagă, ca recunoaștere a faptului că acești tineri nu au o legătură puternică cu piața forței de muncă și că un eventual sprijin și o ofertă oficială în cadrul Garanției pentru tineret le-ar fi de ajutor;

19. salută accentul pus de Comisia Europeană pe necesitatea de a lua în considerare educația, perfecționarea, recalificarea și formarea antreprenorială, precum și îmbunătățirea cunoștințelor și a competențelor în domeniul afacerilor, ca mijloc de a spori șansele de angajare pentru tineri; cu toate acestea, consideră că ar fi pe deplin justificat ca rolul pozitiv al antreprenoriatului social și al economiei sociale, în general, în reducerea șomajului în rândul tinerilor să fie și el recunoscut în Garanția pentru tineret consolidată;

20. este de acord cu necesitatea de a face o distincție în noua propunere între tinerii NEET pe termen lung și cei pe termen scurt, dat fiind rezultatul foarte dezamăgitor obținut de Garanția pentru tineret în cazul primului grup. Cu toate acestea, distincția ar putea fi accentuată în continuare în cadrul măsurilor recomandate pentru cele patru etape ale Garanției pentru tineret consolidate, cu scopul de a evidenția mai bine măsurile de sprijin care îi vizează în mod specific pe tinerii NEET aflați în șomaj pe termen lung;

21. salută accentul pus de Comisia Europeană pe incluziune. Noua propunere este mai favorabilă incluziunii decât actualul sistem în ce privește aspecte precum handicapul, mediul social și originea etnică și pune un accent deosebit pe dimensiunea de gen, recunoscând astfel că disparitatea de gen în rândul tinerilor NEET s-a accentuat în ultimii ani. Cu toate acestea, propunerea ar putea fi și mai fermă în denunțarea altor tipuri de discriminare pe piața forței de muncă, cum ar fi discriminarea pe motive de origine etnică, rasă, orientare sexuală sau discriminarea migranților;

22. salută importanța acordată intervenției timpurii în schimbarea perspectivelor de viitor ale tinerilor expuși cel mai mult riscurilor și sugerează că noile propuneri ar putea include recomandări mai precise și priorități pentru serviciile de ocupare a forței de muncă și pentru serviciile din domeniul educației, pentru a-i identifica mai bine pe tinerii NEET neînregistrați și pentru a-i motiva și încuraja să se întoarcă în sistemul de învățământ, în câmpul muncii sau într-un program de formare, recalificare și perfecționare; subliniază importanța unei cartografieri la nivel local și regional a populației tinere, pentru a identifica caracteristicile tinerilor de la nivel local și sprijinul de care aceștia au nevoie;

23. este de acord că punctul de plecare pentru furnizarea de servicii ale Garanției pentru tineret către tineri ar trebui să fie înregistrarea acestora la un serviciu de ocupare a forței de muncă, dar pentru acei tineri NEET care sunt dificil de informat și care, probabil, nu se vor înregistra în cadrul unui serviciu de ocupare a forței de muncă, propunerea ar trebui să ia în considerare posibilitatea de a defini alte puncte de intrare pentru a pune în practică Garanția pentru tineret în același interval de patru luni. La fel de important este să se reducă sarcina administrativă pentru tinerii aflați în căutarea unui loc de muncă și să se mențină numărul punctelor de contact la nivelul minim absolut. În acest scop, propunerea ar trebui să recomande, ca procedură standard, ca înregistrarea să se facă online, prin intermediul unor platforme electronice specifice Garanției pentru tineret. În același timp, autoritățile trebuie să se asigure că grupurile la care nu se poate ajunge prin canale digitale sunt sprijinite în mod adecvat, fiind necesare eforturi pentru înregistrarea proactivă a tinerilor eligibili pentru Garanția pentru tineret. Sensibilizarea cu privire la acest program ar trebui să fie promovată și în rândul tinerilor care urmează deja un program educațional sau de formare. În aceeași ordine de idei, pentru a facilita participarea tinerilor la ofertele de formare ale Garanției pentru tineret, se propune ca personalul din domeniul educației și formării să poată semnaliza serviciilor publice de ocupare a forței de muncă cazurile de tineri vulnerabili care ar putea avea nevoie de un sprijin suplimentar pentru a se încadra în muncă după terminarea studiilor, pe lângă un schimb de informații mai sistematic între serviciile de educație și serviciile publice de ocuparea forței de muncă, pentru a-i semnaliza și a-i înregistra în mod proactiv în Garanția pentru tineret pe tinerii care părăsesc sistemul de educație sau de formare;

24. este de acord cu recomandările Comisiei Europene privind persoanele care părăsesc timpuriu educația și formarea și tinerii slab calificați, și mai ales cu necesitatea de a crea parcursuri flexibile pentru revenirea în sistemul de învățământ și de formare sau programe educaționale de tip „a doua șansă”, oferind medii de învățare care răspund nevoilor acestor persoane și le permit să obțină calificările care le lipsesc; cu toate acestea, insistă asupra necesității de a pune un accent mai mare pe meritele orientării profesionale ca mijloc util în acest sens;

25. consideră că măsurile luate în cadrul Garanției pentru tineret ar trebui să aibă ca scop stimularea aptitudinilor și a competențelor care permit soluționarea actualelor neconcordanțe între competențe și necesități pe piața forței de muncă, în special în domeniile legate de digitalizarea UE și de Pactul verde. Recunoaște, de asemenea, avantajul suplimentar al îmbunătățirii competențelor sociale, cum ar fi tehnicile de îmbunătățire a comunicării și a încrederii în sine;

26. este de acord cu recomandările Comisiei Europene privind reducerea costurilor nesalariale ale forței de muncă, de exemplu printr-o serie de subvenții salariale, prime de recrutare, credite fiscale și alocații de invaliditate bine orientate și bine concepute, pentru a încuraja angajatorii să creeze noi oportunități pentru tineri sau să îi păstreze pe cei care sunt deja angajați. Stimulente pentru întreprinderile nou-înființate, în special în sectorul tehnologiilor digitale, sunt, de asemenea, extrem de importante în contextul actual, în care se constată o accelerare a digitalizării; ca atare, ele ar putea fi evidențiate și mai mult în textul propunerii;

27. recomandă să se utilizeze pe deplin posibilitățile noului Program pentru schimbări sociale și inovare socială pentru a colecta exemple de bune practici privind programele de garanție pentru tineret la nivel național, regional și local.

28. recomandă consolidarea evaluării tuturor măsurilor luate în contextul programelor Garanției pentru tineret, astfel încât să se poată elabora mai multe politici și măsuri bazate pe date concrete, pornind de la ceea ce funcționează bine, unde și de ce și asigurând astfel o utilizare eficace și eficientă a resurselor;

29. consideră că, odată ce se ajunge la etapa a patra, și o ofertă a fost acceptată, Garanția pentru tineret ar trebui să ofere orientări și informații menite să faciliteze perfecționarea și recalificarea acelor tineri care sunt cei mai expuși riscului de a se regăsi din nou în șomaj. Astfel se va garanta totodată că tinerii au posibilitatea de a progresa din punct de vedere profesional, chiar dacă își încep cariera profesională în poziții slab calificate și subordonate;

30. consideră că punerea efectivă în aplicare a Garanției pentru tineret ar trebui să ducă la crearea de locuri de muncă stabile și durabile. Acest lucru poate fi realizat, de asemenea, prin parteneriate solide și acțiuni bazate pe solidaritate și coordonare între serviciile publice de ocupare a forței de muncă, care sunt principalii furnizori din cadrul Garanției pentru tineret, și toate celelalte părți interesate, inclusiv autoritățile locale și regionale.

31. subliniază că, pentru a aborda în mod eficace problema ocupării forței de muncă în rândul tinerilor în contextul pandemiei, Garanția pentru tineret consolidată ar trebui completată prin prelungirea și extinderea instrumentului european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE), prin includerea în planurile naționale de redresare și de reziliență a unor măsuri de încadrare în muncă a tinerilor, în special cea a creării unor oportunități de angajare de calitate pentru tineri, precum și printr-o referire explicită la o mai bună protecție socială pentru tineri și la combaterea muncii precare în rândul tinerilor în textul viitorului plan de acțiune pentru punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale; lansează un avertisment în privința politicilor care urmăresc să promoveze ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor prin subminarea drepturilor acestora la o remunerație echitabilă și la protecție socială în contextul redresării.

Bruxelles, 5 februarie 2021.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Apostolos TZITZIKOSTAS
